

Nenumărate sunt Evangheliile inventariate de către istoricii originilor creștinismului; Evangheliile lui Matei, Marcu, Luca și Ioan sunt cele mai cunoscute și rămân în anumite biserici ca singurele „autorizate” să ne transmită ecourile și interpretările evenimentelor și învățăturilor care ar fi avut loc în Galileea și Iudéa acum mai bine de douăzeci de secole. Descoperirile mai recente – în 1945 – ale bibliotecii de la Nag-Hammadi din Egiptul de Sus ne permit astăzi să ne lărgim perspectivele și să ne îmbogățim cunoașterea cu anumite aspecte ale creștinismului până acum „ocultate” sau profanate.

Jean-Yves Leloup

Evanghelia Mariei

Miriam din Magdala

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

LELOUP, JEAN-YVES

Evangelia Mariei - Miriam din Magdala / Jean-Yves Leloup. -

București : Atman, 2018

ISBN 978-606-8758-55-8

2

© Editions Albin Michel - Paris 1997, 2000

© 2018 Editura ATMAN, pentru prezenta traducere în limba română. Toate drepturile rezervate. Nicio parte a acestei cărți nu poate fi reprodusă prin niciun proces mecanic, fotografic, electronic sau fonografic fără acordul scris în prealabil al Editurii ATMAN.

Redactor: Mariana Alexandru

Corectură: Irina Magdalena Nuță

Traducere: Celina Angelescu

Tehnoredactare și copertă: Mircea Negru

Tipărit la: Artprint | office@artprint.ro

www.editura-atman.ro

Editura ATMAN, București, 2018

Tel: 0733.084.450

E-mail: office@editura-atman.ro

CUPRINS

INTRODUCERE	1
TRADUCEREA	23
COMENTARIU	35
PAGINA 7	37
PAGINA 8	61
PAGINA 9	95
PAGINA 10	135
PAGINA 15	169
PAGINA 16	185
PAGINA 17	207
PAGINA 18	227
PAGINA 19	243

[PAGINA 7]

[Paginile de la 1 la 6 lipsesc.]

- 1 [...] „Ce este materia?
- 2 Va dura ea pentru totdeauna?”
- 3 Învățătorul a răspuns:
- 4 „Tot ce este născut, tot ce este creat,
- 5 toate elementele naturii
- 6 sunt împletite și unite între ele.
- 7 Tot ce este compus va fi decompus;
- 8 totul se va întoarce la originile sale;
- 9 materia se va întoarce la originile materiei.
- 10 Cel care urechi de auzit să audă.”
- 11 Petru îi zise: „Tu, cel care deslușești
- 12 elementele și prefacerile lumii, spune-ne:
- 13 Care este păcatul lumii?”
- 14 Învățătorul spuse:
- 15 „Nu există păcat.
- 16 Voi sunteți cei care faceți ca păcatul să existe
- 17 când acționați după obiceiurile
- 18 naturii voastre adultere;
- 19 acolo este păcatul.
- 20 Iată de ce Binele a venit printre voi;
- 21 El a luat parte la elementele naturii voastre
- 22 pentru a o re-uni cu originile ei.”
- 23 El continuă și spuse:
- 24 „Iată de ce sunteți bolnavi
- 25 și de ce muriți:
- 26 acestea sunt numai urmările faptelor voastre;
- 27 voi faceți ceea ce vă îndepărtează...
- 28 Cine are de înțeles să înțeleagă.”

[PAGINA 8]

- 1 „Atașamentul față de materie
- 2 zămislește o pasiune împotriva naturii.
- 3 Și tulburarea se naște atunci în tot trupul;
- 4 de aceea vă zic vouă:
- 5 «Fiți în armonie...»
- 6 Dacă sunteți tulburați,
- 7 inspirați-vă din reprezentările
- 8 naturii voastre adevărate.
- 9 Cel care are urechi de auzit
- 10 să audă.”
- 11 După ce a rostit acestea, Preafericitul
- 12 îi salută pe toți zicându-le:
- 13 „Pace vouă – fie ca Pacea Mea
- 14 să se zămislească și să se îplinească în voi!
- 15 Vegheați ca nimeni să nu vă amăgească
- 16 zicându-vă:
- 17 «Iată-L, e aici,
- 18 Iată-L, e acolo.»
- 19 Căci numai înăuntrul vostru
- 20 este Fiul Omului;
- 21 mergeți deci către El:
- 22 cei ce-L caută Îl vor găsi.
- 23 Purcedeți!
- 24 Ca să vestiți Evanghelia Împărăției.”

[PAGINA 9]

- 1 „Nu impuneți nicio altă regulă,
- 2 în afara celor la care am fost Martor.
- 3 Nu adăugați alte legi în afara celor care au fost date de
- 4 către Tora,
- 5 ca să nu deveniți mai apoi robii lor.”
- 6 Spunând acestea, El plecă.
- 7 Discipolii erau în suferință;
- 8 au început să verse lacrimi, zicând:
- 9 „Cum ne vom duce la păgâni să le vestim
- 10 Evanghelia Împărăției Fiului Omului?
- 11 Ei nu L-au cruțat,
- 12 și-atunci cum ne-ar cruța ei pe noi?”
- 13 Atunci Maria se ridică,
- 14 îi îmbrățișă pe toți și le zise fraților săi:
- 15 „Nu fiți îngrijorați și nu puneți la îndoială,
- 16 căci Grația Sa vă va însoți și vă va proteja:
- 17 Să-I lăudăm mai bine măreția,
- 18 căci El ne-a pregătit deja pentru aceasta.
- 19 El ne cheamă să devenim întru totul Umani
- 20 [Anthropos].”
- 19 Prin aceste cuvinte Maria le îndreptă inimile către Bine;
- 20 ei se luminau atunci la cuvintele Învățătorului.

[PAGINA 10]

1 Petru îi zise Mariei:
 2 „Soră, noi știm că Învățătorul te-a iubit
 3 altfel decât pe celelalte femei.
 4 Spune-ne vorbele pe care El ți le-a spus,
 5 de care îți amintești
 6 și despre care noi nu avem cunoștință...”
 7 Maria le spuse:
 8 „Ceea ce nu v-a fost dat să auziți
 9 vă voi vesti eu:
 10 am avut o viziune a Învățătorului,
 11 iar eu l-am zis:
 12 «Învățătorule, Te văd astăzi
 13 sub această înfățișare.»
 14 El mi-a răspuns:
 15 «Preafericito, tu cea care nu te tulburi la vederea mea.
 16 Acolo unde este *nous*-ul, acolo este comoara.»
 17 Atunci eu l-am zis:
 18 „Doamne, în această Clipă, cel care-Ți contemplă
 19 Înfățișarea
 20 vede prin *psyche* [sufletul]?
 21 Sau prin *Pneuma* [Spiritul, Suflul]?»
 22 Învățătorul răspunse:
 23 „Nici prin *psyche*, nici prin *Pneuma*;
 24 ci *nous*-ul care se află între cele două,
 25 el este cel ce vede și el este cel ce [...]»”

[PAGINA 15]

[Paginile manuscrisului de la 11 la 14 lipsesc.]

1 „Nu te-am văzut coborând,
 2 dar acum te văd urcând”,
 3 spuse Lăcomia.
 4 „De ce minți, de vreme ce faci parte din mine?”
 5 Sufletul răspunse:
 6 „Eu, eu te-am văzut,
 7 tu, tu nu m-ai văzut.
 8 Tu nu m-ai recunoscut:
 9 eram cu tine ca un veșmânt,
 10 iar tu nu m-ai simțit.”
 11 Spunând aceasta,
 12 sufletul se îndepărtă bucuros.
 13 Apoi cel de-al treilea climat i se înfățișă,
 14 se numea Ignoranța;
 15 aceasta întrebă sufletul:
 16 „Unde mergi?
 17 Nu erai tu cel dominat de o latură rea?
 18 Da, erai fără discernământ și subjugat acestei laturi.”
 19 Sufletul spuse atunci:
 20 „De ce mă judeci? Eu n-am judecat pe nimeni.
 21 Am fost dominat, eu însă n-am dominat pe nimeni;
 22 nu am fost recunoscut,
 23 dar eu am recunoscut însă
 24 că tot ce este compus va fi descompus
 25 atât pe pământ, cât și în Ceruri.”

[PAGINA 16]

- 1 Eliberat din acest al treilea climat, sufletul continuă să urce.
- 2 Întrezări cel de-al patrulea climat.
- 3 Avea șapte manifestări.
- 4 Prima manifestare era Întunericul;
- 5 a doua, Lăcomia;
- 6 a treia, Ignoranța;
- 7 a patra, Invidia ucigătoare;
- 8 a cincea, Tărâmul poftelor trupești;
- 9 a șasea, Înțelepciunea tulburată;
- 10 a șaptea, Înțelepciunea vicleană.
- 11 Acestea sunt cele șapte manifestări ale Mâniei
- 12 care năpăstuiesc sufletul cu întrebări:
- 13 „De unde vii tu, ucigașule?
- 14 Unde te duci tu, vagabondule?”
- 15 Sufletul răspunse:
- 16 „Cel ce mă oprima a fost dat morții,
- 17 cel ce mă hărțuia nu mai este;
- 18 și-atunci lăcomia mea s-a potolit,
- 19 și am fost eliberat din ignoranța mea.”

[PAGINA 17]

- 1 „Am ieșit din lume grație unei alte lumi;
- 2 o reprezentare s-a șters
- 3 grație unei reprezentări mult mai înalte.
- 4 De acum mă îndrept către Repaus
- 5 unde timpul se odihnește în Eternitatea timpurilor.
- 6 Mă îndrept către Tăcere.”
- 7 După ce spuse acestea, Maria tăcu.
- 8 Astfel îi vorbea Domnul Mariei.
- 9 Atunci Andrei luă cuvântul și se adresă fraților săi:
- 10 „Ce credeți despre tot ce ne-a povestit ea aici?
- 11 În ceea ce mă privește, nu cred
- 12 ca Învățătorul să-i fi vorbit astfel;
- 13 aceste cuvinte sunt foarte diferite de cele pe care noi
- 14 le-am cunoscut.”
- 14 Petru adăugă:
- 15 „E posibil ca Învățătorul să fi vorbit
- 16 astfel, cu o femeie,
- 17 despre taine despre care noi nu știm nimic?
- 18 Ar trebui să ne schimbăm obiceiurile,
- 19 să ascultăm cu toții de această femeie?
- 20 A preferat-o într-adevăr și a ales-o pe ea în locul nostru?”

[PAGINA 18]

- 1 Atunci Maria începu să plângă.
- 2 Și-i spuse lui Petru:
- 3 „Petru, frate al meu, ce este în mintea ta?
- 4 Chiar crezi că viziunea a fost
- 5 doar rodul imaginației mele
- 6 sau că spun minciuni în ceea ce-L privește pe Învățătorul nostru?”
- 7 Levi luă atunci cuvântul:
- 8 „Petru, tu ai fost întotdeauna un arțăgos;
- 9 te văd acum pornit împotriva femeii,
- 10 tot așa cum o fac și dușmanii noștri.
- 11 Totuși, dacă Învățătorul nostru a făcut-o demnă,
- 12 cine ești tu să o respingi?
- 13 Fără îndoială, Învățătorul o cunoaște foarte bine...
- 14 El a iubit-o mai mult decât pe noi.
- 15 Să ne căim, deci,
- 16 și să devenim Ființa Umană [*Anthropos*] în toată deplinătatea ei;
- 17 să-L lăsăm să prindă viață în noi
- 18 și să credem așa cum ne-a cerut El să credem.
- 19 Să mergem să vestim Evanghelia
- 20 fără a căuta să facem alte legi și reguli
- 21 în afara celor pe care El ni le-a mărturisit.”

[PAGINA 19]

- 1 După ce Levi rosti aceste vorbe,
- 2 plecară cu toții să vestească Evanghelia.

3 EVANGHELIA
DUPĂ
MARIA

[Paginile de la 1 la 6 lipsesc.]

- 1 [...]„Ce este materia?
- 2 *Va dura ea pentru totdeauna?”*
- 3 *Învățătorul răspunde:*
- 4 *„Tot ce este născut, tot ce este creat,*
- 5 *toate elementele naturii*
- 6 *sunt împletite și unite între ele.*
- 7 *Tot ce este creat va fi distrus,*
- 8 *totul se va întoarce la originile sale;*
- 9 *materia se va întoarce la originile materiei.*
- 10 *Cel care are urechi de auzit să audă.”*

„...Ce este materia?” Înainte de a ne pune întrebări despre sensul lumii, „de ce?” și „cum?”, ar trebui mai întâi să ne întrebăm ce este ea, dacă există cu adevărat, dacă este făcută să dureze, dacă „va exista pentru totdeauna”, dacă nu este doar o iluzie.

„Ceea ce nu este etern nu are importanță!”... Cu Evanghelia Mariei suntem proiectați dintr-odată pe o „cale” și o perspectivă ce revelează o metafizică.

Înainte de a face sau de a acționa, de a ne pune întrebări asupra oportunității sau inoportunității comportamentelor noastre, este important să știm dacă suntem și ce suntem.

Înainte de a ne pune întrebarea „de ce există rău și suferință în lume”, ar trebui să știm dacă această lume chiar „există”, cum și de ce...

Așa cum transpare din Evanghelia Mariei, creștinismul este o cale a cunoașterii, nu se rezumă la a ne da reguli de viață și de îndreptare a comportamentului nostru. Yeshua are ceva de spus și despre „natura” lumii și a ființei umane.

Evanghelia Mariei Îl înfățișează ca pe Învățătorul, ca pe Cel care Transmite Învățătura, informațiile necesare și propice Reîntoarcerii omului la el însuși și la Relația cu Sursa Sa și Principiul Său, cu Cel pe care, în majoritatea Evangheliilor, Îl numește Tatăl Său: „Tatăl Meu este și Tatăl vostru, Dumnezeuul Meu care este și Dumnezeuul vostru”, îi va spune El lui Miriam din Magdala²⁴. El comunică învățături care ar putea să-i readucă omului Filiația sa pierdută, o intimitate uimitoare cu Originea, intimitate în care El Însuși a sălășluit dintotdeauna, cuvintele și faptele Sale fiind expresia și manifestarea acestei intimități.

Unii ar traduce „Învățător” prin „Salvator”. Termenul este în egală măsură posibil, dacă ne reamintim „de ce anume trebuie salvat omul”: de Ignoranța sa, de uitarea sa a Ființei, de unde vine,

²⁴ Vezi Ioan 20, 17.

unde se duce; omul este salvat de ignoranță și de uitarea Prezenței a cărei încarnare este. Salvarea este înainte de toate o cunoaștere, o învățătură care îl „eliberează” de atașamentele și identificările sale cu ceea ce nu este el în mod real. Aici, în contingent, în materie.

Învățătorul răspunde:

*„Tot ce este născut, tot ce este creat,
toate elementele naturii
sunt împletite și unite între ele.*

Tot ce este compus va fi și descompus.”

După această reamintire a interdependenței tuturor lucrurilor, am putea fi frapați de actualitatea acestei învățături: nu există nimic „în sine” sau „prin sine”, lumea este o „țesătură” de relații; nu putem percepe nici cel mai neînsemnat lucru fără a nu-l situa în rețeaua și nodurile interdependențelor care îl constituie. Tot astfel este și cu materia, cu natura omului, cu trupul său și cu gândurile care îl animă...

Tot ceea ce există este rezultatul unui anumit număr de compoziții mai mult sau mai puțin complexe și este supus în același timp și decompoziției: „Tot ce este compus va fi și descompus”. Este o certitudine care ne reamintește că acest univers n-a existat dintotdeauna și nici nu va exista pentru totdeauna, că tot ce are un început are și un sfârșit. Ignorarea acestui lucru poate fi sursa iluziilor, atașamentelor și, prin urmare, a suferințelor, după cum afirmă toate vechile sisteme de cunoaștere.